

МБОУ «Бахсытская СОШ имени Д.Г.Барашкова»

Рабочая программа
по (предмету) КНРС (Я)
5,7,9,10,11 классы

Учитель: Егорова Христина Олеговна
Стаж работы: 5

с.Толон, 2016

Иһинээ5итэ:

1. **Сыал – сорук**
2. **5 кылаас «Саха Республикатын норуоттарын культурата»**
Гоголева М.Т., Никитина Р.С. Дь. Научно-исследовательский институт национальных школ РС(Я)-2007, Издательский дом «Якутия»-2007.
3. **7 кылаас « Утум»** Васильева Марфа Спиридоновна
Дь. Саха республикатаа5ы Үөрэх министерствота 2004, «Бичик» национальной кинигэ кыһата-2004, Васильева М.С.-2007, «Бичик» национальной кинигэ кыһата-2007.
4. **9 кылаас « Саха сирин торут омуктарын культурата»** 5-11 кылааска
И.Г. Баишев, Р.И. Бравина, Т.И. Петрова Дь. 1992.СР Үөрэ5ин министерствота
5. **10 кылаас «Саха сирин торут омуктарын культурата»** 5-11 кылааска
И.Г. Баишев, Р.И. Бравина, Т.И. Петрова Дь. 1992. СР Үөрэ5ин министерствота
6. **11 кылаас «Саха сирин торут омуктарын культурата»** 5-11кылааска
И.Г. Баишев, Р.И. Бравина, Т.И. Петрова Дь. 1992 . СР Үөрэ5ин министерствота

СЫАЛ-СОРУК

1. О5о ыччат хара5ын аһан , бол5омтотун тардан , интэриэһи кобутуу, билиитин коруутун кэнэтии , ханатыы.
2. Эдэр киһи уйулбатын уһугуннаран , иһирэх иэйиитин сайыннаран, норуота тугу айбытын сэргээн кэрэхсээн, долгуйар, дуоһуйар гына иитии.
3. Уорэтэр матырыйаалы бугунну олоххо сыһыаран ыччакка утуо ойу-санааны инэрии, сизэрдээх быһыыны – майгыны олохсутуу.
4. О5о тылын-оһун байытан , сааһылаан санарар, кэкккэлээн кэпсиир , оһуордаах уобарастаах, уус тыллаах киһи оноруу.
5. О5ону кыра сааһыттан кылыһахтаах ырыалаах, чуор тойуктаах , утуокэн ункууһут , бэртээхэй битииһит буоларга уорэтии, уһуйуу дьобурун тобулуу, талаанын таһаарыы.
6. Үүнэр колуонэ торообут норуотун мындыр ойун, амарах сурэ5ин уран тарба5ын ытыктаан , онон киэн туттар, киһи кэккэтигэр , омул ортотугар тэннэ сананан сылдыар дьиннээх интернационалист буоларыгар олук ууруу..

Никитина Розалия Серафимовна

«Саха Республикатын норуоттарын культурата»

Гоголева М.Т., Никитина Р.С. Дь. Научно-исследовательский институт
национальных школ РС(Я)-2007, Издательский дом «Якутия»-2007.

5 кылаас.

Нэдиэлэ5э 1 чаас.

Ол иБигэр: Кириин - 1

2016-17 үөрэх сыла. Уопсайа 35 чаас.

I салаа – 4 чаас. III салаа – 13 чаас.

II салаа – 11 чаас. Хатылааһын – 5 чаас.

Түмүк - 1 чаас

№ күнэ	чаас	тиэмэтэ	Уруок үөрэтэр сыала	п/ү, дь/ү,к/ү.
№1 02.09	1	Кириин уруок. Норуот культурата. В.Л. Серошевская 151 сааба.	т/к. туохха уорэтэрин , туох сыаллаабын уорэнээччигэ тиэрдии. В.Л. Серошевская поляк политсыылынай уонна II Ханалас нэбилиэгэ.	п/у альбомна урубууй.
I салаа				
Саха республиката – Россия Федерациятын быстыспат сорбото. Уопсайа 4 чаас.				
№2 9.09	1	Россия Федерацията. Россия судаарыстыбат ын сурун бэлиэлэрэ	Торообут дойду суолтата, ийэ дойдубут, судаарыстыбабыт- Россия Федерацията, Конституция, Президент ойдобулэ, Гимн, Россия киин куората Москва	Дь/у. Гимн РФ, ойго тутта уорэтии.
№3 16.09 №4 23.09 №5 30.09	3	Саха Республиката. Саха сиригэр олохтоох омуктар.	Нууччча судаарыстыбатын састаабыгар кириин.Орогой ырыата – гимн.Сахалар , эбээннэр, эбэнкилэр, чукчалар , юкагирдар, долганнар омук быьыгытынан Саха сиригэр.	Дь/у. Гимн –орогой ырыата- ойго тутта уорэтии. п/у. Rambler.ru кордуур системаба бу омуктар тустарынан матырыйаал хомуйуу. Саха сирин сайтара..
II салаа				
Саха сирин норуоттарын материалнай культуралара.. Уопсайа 1 чаас.				
№6 7.10	1	Тиэмэ 1 . Саха сирин норуоттарын укулаата. Тиэмэ 2. Сир баайын хостоонун. Тыа сиригэр олох – дьаһах. Олохтоох боруодалар..	Хаһаайыстыба салааларын туһунан ойдобулу уорэнээччилэргэ тиэрдии. Дьыл кэминэн тыа сирин олохтообун улэтин корунун быһаары. Ынах, сылгы суобу боруодатын корунэ..	п/у. Уруһуй п.у. сайтка улэ. «Саха сиригэр хостонор сир баайа».
№7 14.10	1	Хатылааһын	1. Саха сирин норуоттарын материалнай культуралара 2. Саха Республиката . айылба харыстабыла.	п/у урубууй
I чииппэр.				
Уопсайа 7 чаас Кириин 1 чаас. II салаа. 1 чаас I салаа – 4 чаас. Хатылааһын – 1 чаас.				
II чииппэр.				
II салаа				
Саха сирин норуоттарын материалнай культуралара.. Уопсайа 7 чаас.				
№8 21.10	1	Таба иитиитэ Бултааһын	Таба боруодата, ыстаадаба олох ойдобулэ.	п/у сайт. БЕР-НЕТ..

		Балыктааһын	Бултааһын, балыктааһын коруннэрэ. Адьырба кыылы бултааһын	
№9 28.11	1	Тиэмэ 3 . Уруу-аймах сыһыаннара. Дьэ кэргэн.	Дьэ кэргэн общество туллар туттааба. Удьурдааһын. Тиэрминнэргэ улэ.	Дь/у. Торуччу оноруу.
№10 11.11	1	Дьэ кэргэннэ обону иитии.	Этнопедагогика ойдобулэ.	п/у. Дьэ кэргэннэ обобо сыһыан холобурдара.
№11 18.11 №12 25.11 №13 02.12	3	Тиэмэ 4. Дьэ-уот. Нуучча мас дьээтэ. Саха торут дьээтэ. Хотугу норуоттар дьээлэрэ.Илumu. Чукча ярангата..	Дьэ коруннэрин араастарын араара уорэнии. Саха балабанын тутула. Хотугу норуоттар дьээлэрэ.	п/у тиэрмин-нэргэ улэ. Интернеткэ дьэ араас-тарын булан тэннээн коруу.
№14 9.12 №15 16.12 №16 23.12	2 1	Тиэмэ 5. Саха сири норуоттарын ооньуулар. Хатылааһын	Олох-дьаһах ооньуулар Эти –хааны эрчийэр ооньуулар. Илии-атах ооньуулар. Саха сири норуоттарын материальной культуралара	п/у. Ооньуулары билэ-ооньото уорэнии.
II чииппэр.				
Уопсайа 9 чаас II салаа – 8 чаас. Хатылааһын – 1 чаас.				
III чииппэр.				
II салаа Саха сири норуоттарын материальной культуралара..Уопсайа 2 чаас.				
№17 13.01	1	Тиэмэ 5. Саха сири норуоттарын ооньуулар	Хамсаныылаах ооньуулар.	п/у. Саха сиригэр 1996-2008 Азия ооньуулар
№18 20.01	1	Тиэмэ 5. Саха сири норуоттарын ооньуулар	Ойу сытыылыыр ооньуулар Оооньуурдар.	
III салаа Саха сири норуоттарын духовной культуралара.. Уопсайа 4 чаас				
№19 27.01	1	1 тиэмэ .. Норуот муудараһа. Мифтэр.	Славяннар уонна хотугу омуктар мифтэрин атылаһар уонна уратылаһар оруттэрин быһаарыы.	
№20 3.02	1	1 тиэмэ .. Норуот муудараһа. Уһулуччу ытыктанар котордор.	Анимизм, тотемизм, фетишизм сурун ойдобуллэрин уорэнээчилэргэ быһаарыы.	
№21 10.02	1	2 тиэмэ .. Ытык кэрэ сирдэр.	Ытык кэрэ сирдэр ойдобуллэрэ. Суруктаах хайалар	TV видеопоказ.
№22 17.02	1	Хатылааһын	Саха сири норуоттарын материальной уонна духовной культуралара..	Википедия интернет
III чииппэр.				
Уопсайа 6 чаас II салаа – 2 чаас. III салаа – 3 чаас. Хатылааһын – 1 чаас.				

III салаа				
Саха сириг норуоттарыг материальнай культуралара.. Уопсайа 6 чаас.				
№23 24.02	1	3 тиэмэ .. Кун дыыл эргиирэ.	Халандаар. Кун дыыл эргиирэ омугунан араастык аабыллыыта.	п/у Саха былыргы халандаара
№24 3.03	1	3 тиэмэ .. Кун дыыл эргиирэ. Халандаар, кээмэйдэр.	Билгэлээгин суолтата Кээмэй ойдобулэ. Сахалыы, нууччалыы, чукчалыы, эбээнни, эбэнкилии кээмэйдэр араастара	п/у. Кээмэйдэр араастара.
№25 10.03	1	4 тиэмэ .. Саха сириг норуоттарыг фольклора.	Фольклор – норуот муударана. Остуоруйалар.	
№26 17.03	1	Былыргы сэһэннэр, легендалар.	Фольклор – норуот муударана.	
№27 24.03	1	Эпическэй айымньылар. Саха Олонхото.	Саха олонхото – саха литературатыг эпическэй айымньытын мунутуур чыпчаала.	п/у. ПК презентация Саха олонхото
№28 07.04	1	Хатылааһын Таабырыннар...	Саха сириг норуоттарыг материальнай культуралара.	
Уопсайа 6 чаас III салаа – 5 чаас. Хатылааһын – 1 чаас.				
IV чиһпэр.				
III салаа				
Саха сириг норуоттарыг материальнай культуралара.. Уопсайа 4 чаас.				
№29 14.04	1	5 тиэмэ .Саха сириг норуоттарыг музыката. Хомус..	Хомус. Саха сиригэр сайдан кэлбит историята.	
№30 21.04	1	Саха сириг норуоттарыг ырыалара, ункуулэрэ.	Норуот ырыаларыг, ункуулэриг суолтата.	дь/у. Норуот ырыаларыг ойго туга уорэнии.
№31 28.04	1	5 тиэмэ .. Саха сириг норуоттарыг музыката. Саха Оһуокайа	Оһуокай тыла, оһуокай этээчилэр	
№32 05.05	1	6 тиэмэ .. Саха сириг норуоттарыг бырааһынньыктара.	Россия судаарыстыбатыг бырааһынньыктара. Норуот угэс буолбут бырааһынньыктара. Саха Ыһыаһа..	TV видеопоказ. Ыһыах.
№33 12.05	1	Саха сириг норуоттарыг бырааһынньыктара.	Юкагир, чукча бырааһынньыктара. Эбээннэр эвинэктэрэ.	
№34 19.05	1	Хатылааһын Тылдыыт ойдобулэ.	Саха сириг норуоттарыг материальнай культуралара.	
№35 26.05	1	Тумук уруок.	5 кылааска барбыты хатылааһын. Тумук таһаары	
IV чиһпэр.				
Уопсайа 6 чаас III салаа – 5 чаас. Хатылааһын – 1 чаас. Тумук – 1 чаас.				
Уопсайа 35 чаас.				
Ол иһигэр: I салаа – 4 чаас. III салаа – 13 чаас.				
5 кылаас				
II салаа – 11 чаас. Хатылааһын – 5 чаас.				
Тумук - 1 чаас Кириги – 1				

Е. С. Сергина.

«Утум»

Утум: 7 кылааска уорэнэр учеб.-хрестоматия/ М.С. Васильева -2 –с тахс.-Дьокуускай:
«Бичик»,2007.-224 с.

7 кылаас.

Нэдиэлэ5э 1 чаас.

2016-17 үөрэх сыла. Уопсайа 35 чаас.

Ол иһигэр:

Кирири – 1 чаас.

I салаа – 6 чаас.

II салаа – 2 чаас.

III салаа – 14 чаас.

IV салаа – 5 чаас.

Хатылаабын – 5 чаас. Түмүк - 1 чаас

№ күнэ	чаас	тиэмэтэ	Уруок үөрэтэр сыала	п/ү, дь/ү,к/ү.
№1 02.09	1	Кирири уруок.	Сахалар киһи туһунан ойдобуллэригэр кирири уруок.	п/ү киһи майгытыгар сыһаннаах ос хоһоонун булуу.
I салаа. Саха итэбэлин торуттэрэ. Сир-туом. Үгэстэр. Уопсайа 6 чаас.				
№2 9.09	1	Саха итэбэлин торуттэрэ.	Саха итэбэлин торуттэрэ. Иван Данилов «Сырдык таас».	п/ү итэбэл торуттэрин быһаары.
№3 16.09	1	Абааһы айылба алдыатар кууһэ	Абааһы айылба алдыатар кууһэ. «Дойду иччитэ» (Алгыс)	дь/ү «Дойду иччитэ» (Алгыс) быһа тардан ойтон ааба уорэнии
№4 23.09	1	Куһабан тыынтан комускэнии.	Куһабан тыынтан комускэнии. Ытык мал уонна ойдобул. «Куус алгыһын», «Тулуур алгыһын» кытта билсии.	Дь/ү . Алгыстан быһа тардыыны ойтон ааба уорэнии.
№5 30.09	1	Ытык кыыллар коттордор.	Ытык кыыллар коттордор. Хотой (Тойон кыыл). Остуоруйалар «Куобас суор икки», «Ыт уонна эһэ».	к/ү Ытык кыыллар уруһуй. н/п. Видеоматериал «Саха сирин коттордору»
№6 7.10	1	Сирдээх билии	Сирдээх билии. Сир уонна майгы. Сир суолтата, ситиитэ, майгы суолтата, корунэ,тордо, утума, табыыта, сыһыыта, кээмэйэ, туһумэ.	п/ү Сирдээх буолуу туһунан кылааска аһабас кэпсэтии.
№8 14.10	1	Хатылааһын	Саха итэбэлин торуттэрэ. сир- туом. Үгэстэр.Тиэмэни чинэтиигэ хатылааһын.	п/ү. кун дьыл эргириин туомнарыгар викторина.
I чииппэр. Уопсайа 7 чаас Кирири 1 чаас. I салаа – 5 чаас. Хатылаабын – 1 чаас.				
II чииппэр. I салаа. Саха итэбэлин торуттэрэ. Сир-туом. Үгэстэр. Уопсайа 1 чаас.				

№7 21.10	1	Туом	Туом суолтата, корунэ, кун-дьыл эргиирэ,киһи олобун эргиирэ, толоруута. Куол иччитигэр сугуруйуу туома, сана мунханы туһэрии туома.	п/у кылаас таһынан улэбэ, мунха туһэрии туомугар инценировка онорууга бэлэмнэнии.
II салаа Исторической коруу. Уопсайа 2 чаас.				
№9 28.10	1	А.Я. Уваровской «Ахтыылар»	А.Я. Уваровской олобо,суруктара. «Ахтыылар»-сахалыы бастакы литературнай пааматынньык.	н/п. А.Я. Уваровской «Ахтыылар», хаартыскалар.
№10 11.11	1	Прокопий Нестерович Сокольников – быраас-саха биир бастакы интеллигенэ.	Прокопий Нестерович Сокольников быраас-саха биир бастакы интеллигенэ. Олобо,,эмтиир улэтэ, суруктара. Үөрэх туһунан таабырыннар.	п/у. История чахчылары. Л.Н. Толстойу кытта корсуһуутун туһунан иһитиннэриини бэлэмнээһин.
№11 18.11	1	Хатылааһын	Исторической коруу. А.Я. Уваровской, П.Н. Сокольников	п/у презентация А.Я. Уваровской, П.Н. Сокольников
III салаа Саха искусствота XX үйэ иккис анаарыгар. Уопсайа 4 чаас.				
№12 25.11	1	Саха театрын торуттэниитэ.	Саха театрын торуттэниитин историята. Самодетельнай театртан -академическойга...	н/п. буклеттар, театральнай афишалар, режиссердар, артыыстар хаартыскалара
№13 2.12	1	Федот Федотович Потапов	Федот Федотович Потапов-режиссер олобо, айар улэтэ. А.И. Софронов «Таптал» драматын сценаба туруоруу.	н/п. Ф.Ф. Потапов олобуттан, кини туруорбут спектаклларыттан хаартыскалар
№14 9.12	1	Иван Гоголев «Кыталыктар кырдаллара»	Иван Гоголев «Кыталыктар кырдаллара» (3 оонньуулаах 5 хартыыналаах остуоруйа пьеса)	н/п. видеопоказ спектакль «Үчүгэй Үодуйээн».
№15 16.12	1	Ньурбатаабы коһо сылдыар саха гос. драм. театра.	Ньурбатаабы коһо сылдыар саха государтсвеннай драматической театра.	Кылаас таһынан аабыы: Ефремов А. «Норуот талааннахтара», Никитин П.П. «Мастера якутской сцены». Уткин К.Д. «Кос театрдар»
№16 23.12	1	Хатылаабын.	Саха искусствота XX үйэ иккис анаарыгар.	н/п. театрга сыһыаннаах буклеттар,хаартыскалар.
II чииппэр. Уопсайа 9 чаас I салаа – 1 чаас II салаа – 2 чаас. III салаа – 4 чаас. Хатылааһын – 2 чаас.				
III чииппэр. III салаа Саха искусствота XX үйэ иккис анаарыгар. Уопсайа 5 чаас				

№17 13.01	2	Москватаабы М.С. Щепкин аатынан урдуку театральной	Москватаабы М.С. Щепкин аатынан урдуку театральной училище саха идэтийбит артистарын бэлэмнээһинэ.	п/у. Щепкинецтэр саха театрыгар оруоллара. Санаа атастаһыыта.
№18 20.01		училище саха идэтийбит артистарын бэлэмнээһинэ	«Оруол уонна толорооччу» Герасим Васильев бэлиэтээһиннэрэ. Симон Федотов «Театрбар».	
№19 27.01	2	«Хаарыан хампа куох кытылым» Чингиз Айтматов.	«Хаарыан хампа куох кытылым» ааптар Чингиз Айтматов уонна режиссер Андрей Борисов.	н/п. видеопоказ саха театрын сценатыгар спектакль «Хаарыан хампа куох кытылым»
№20 3.02				
№21 10.02	1	Народнай театрдар	Народнай театрдар. Тааттатаабы народнай театр. Республика народнай театрдар.	н/п. видеопоказ, Орто Халыма куоратын народнай театрын толоруутугар олонхо»Дьэбилийэ бухатыыр»
№22 17.02	1	Хатылааһын	Саха искусствота XX үйэ иккис анаарыгар.	
III чииппэр. Уопсайа 6 чаас III салаа – 5 чаас. Хатылааһын – 1 чаас.				
IV чииппэр. III салаа Саха искусствота XX үйэ иккис анаарыгар. Уопсайа 5 чаас				
№23 24.02	1	Саха балетын сабахтара.	Саха балетын сабахтара. Аксения Васильевна Посельская. Евдокия Александровна Степанова. «Чурумчуку-саха сана балета.»- И. Масленникова, К.Карпинская. Хоһоон «Үнкуу» Анатолий Нелунов	Кылаас таһынан аабыы Л.Габышева/Евдокия Степанова «Сборник статей» 1997 г. М.З. Сивцева/Аксения Посельская «Воспоми- нания» 1995 г.
№24 3.03	1	Сахалыы ырыа, музыка сайддыта.	Сахалыы ырыа, музыка сайдыта. Захар Перфирьевич Винокуров-саха биллэр мелодист –композитора.	н/п. пластинка истии: Захар Винокуров ырыалара, саха бил- лиилээх ырыаһыттара толорууларыгар.
№25 10.03	1	Анастасия Петровна Лыткина, Марина Константиновна Попова	Анастасия Петровна Лыткина, Марина Константиновна Попова олохторо, айар улэлэрэ.	н/п грампластинкаба уһуллубут ырыалар. Кылаас таһынан аабыы Варламова А.Н. «Эдьий Марыына» Дь. 2000.-64 с.: ил.
№26 17.03	1	Саха эстрадата	Саха эстрадатын историята	п/у. таайбаран «Саха эстрадата»
№27 24.03	1	Саха худуоһунньуктара	Саха худуоһунньуктара. Афанасий Николаевич Осипов - айар улэ суолугар.	н/п. А.Н. Осипов хартыналарын презентацията.
IV салаа. Хотугу омуктар билинни культуралара. Уопсайа 1 чаас.				

№28 07.04	1	Хотугу культура театр сценатыгар.	Хотугу культура театр сценатыгар. Дьукээгир суруйааччыта Семен Николаевич Курилов олоҕо, айар улэтэ. «Ханидуо уонна Халерхаа» романа Саха театрын сценатыгар.	Кылаас таһынан аабыы «Ханидуо уонна Халерхаа» романтан быһа тардыы ис хоһоонун ырытарга холонуу
IV чизппэр. Уопсайа 7 чаас III салаа – 5 чаас. IV салаа – 1 чаас.				
IV чизппэр. IV салаа. Хотугу омуктар билинни суруйааччылара.. Уопсайа 3 чаас.				
№29 14.04	1	Геннадий Алексеевич Дьячков.	Поэт прозаик , драматург Геннадий Алексеевич Дьячков. «Дьукээбил уотун биир чабылхай кыыма» Иннокентий Дмитриев, «Агаппыйа уобараһа» Мария Канаева, «Ярхадана» Домна Уйгурова.	Кылаас таһынан аабыы Дьячков Г. Казбек.- Дьокуускай: Кинигэ изд-вота, 1984.-64 с.
№30 21.04	1	Хотугу норуоттар ырыалара	Семен Николаевич Дьяконов-эбээн бастакы идэтийдит ырыаһыта, эбээн мелодиһа - Петр Николаевич Старков, Пантелеймон Мартынович Старостин эбээн бастакы профессиональной композитора, фольклориһа.	Кылаас таһынан аабыы Шадрин В. Ыйдана сырдыга: Ырыанньык-1993, Степанов А. Мьавун икэлни (Песни сердца) 1992, Табалаах кыраай ырыалара: ырыанньык П.Н. Старков, Н.С. Толбонова Дь. 1987 с.
№31 28.05	1	Хотугу норуоттар ункуулэрэ	Хотугу норуоттар ункуулэрэ. Сэбээн куоллээҕи «Мэрлэнкэ» эбээн ункуутун ансамбла, «Гулун» ункуу народнай ансамбла,	п/у. Айахит –ийэни уонна Хатан Тэмиэрийэни тэннээн коруу. Эбээн таабырыннарарын таайыы
№32 5.05	1	Хотугу худоһунньуктар	Хотугу худоһунньуктар Юрий Васильевич Спиридонов. Николай Николаевич Курилов «Туундара костор тойуга» Зинаида Ивановна-Унарова.	н/п худоһунньуктар сурун улэлэрэ: аппликациялар, литографиялар, офорттар.
№33 12.05	1	Хатылаабын .	Хотугу омуктар билинни культуралара.	
№34 19.05 26.05	2	Тумук уруок.	7 кылааска барбыты хатылаабын. Тумук таһаарыы	
IV чизппэр. Уопсайа 5 чаас IV салаа – 4 чаас. Хатылаабын – 1 чаас. Тумук – 1 чаас.				
Ол иһигэр: Кирири – 1 чаас.				
7 кылаас. Уопсайа 35 чаас. I салаа – 6 чаас. II салаа – 2 чаас. III салаа – 14 чаас. IV салаа – 5 чаас. Хатылаабын – 5 чаас.				

Түмүк - 1 чаас

И.Г. Баишев, Р.И. Бравина, Т.И. Петрова.
«Саха сирин торут омуртарын культуурата» 5-11 кылааска
 Сахалыы оскуола программата .Дь. 1992.СР Үөрэ5ин министерствота

9 кылаас.

Нэдиэлэ5э 1 чаас.

Ол иһигэр:

Кирири – 1 чаас.

2016-17 үөрэх сыла. Уопсайа 35 чаас.

I салаа – 7 чаас. III салаа – 10 чаас

II салаа – 2 чаас. IV салаа – 6 чаас.

Хатылаабын – 7 чаас. Түмүк - 1 чаас

№ күнэ	чаас	тиэмэтэ	Уруок үөрэтэр сыала	п/ү, дь/ү,к/ү.
№1 03.09	1	Кирири уруок.	Искусство олобу араастык кордоруутэ.	п/у 5-8 кылааска барбыты хатылааһын.
I салаа. Саха итэ5элэ. Сиэр-туом, угэстэр.. Уопсайа 5 чаас				
№2 10.09	1	Саха итэ5элэ. Сиэр-туом, угэстэр	Сахаларга ойууннаабын уоскээбинэ уонна сайдыыта. Кирири уруок. Ойууннаабыны утары охсууу.	«Ойуун» I-III чаастара
№3 17.09	1	Ойууннар араастара.	Кыра, орто, улахан, Улуу. Ойуун, уда5ан. Айыы ойууна, урун ойуун.	«Ойуун» I-III чаастара
№4 24.09	1	Ойуун этгэниитэ	Ойуун этгэниитэ	«Ойуун» I-III чаастара
№5 1.10	1	Ойуун үһүйүллүута	Ойуун үһүйүллүута	«Ойуун» I-III чаастара
№6 8.10	1	Ийэ кыыл. Ойуун үөрэ-сууругэ, абааһылар.	Ийэ кыыл. Ойуун үөрэ-сууругэ, абааһылар. Олбо5о, дунур араастара.	«Ойуун» I-III чаастара
№7 15.10	1	Хатылааһын	Саха итэ5элэ. Сиэр-туом, угэстэр	п/у « Ойуун анала» диспут семинар.
I чииппэр. Уопсайа 7 чаас Кирири 1 чаас. I салаа- Саха итэ5элэ.Сиэр-туом, угэстэр– 5 чаас. Хатылааһын – 1 чаас.				
II чииппэр. I салаа. Саха итэ5элэ. Сиэр-туом, угэстэр.. Уопсайа 2 чаас				
№8 22.10	1	Ойууну билини кэмнэ үөрэтин.	С.А.Зверев «Ытык дабатыы». П.А.Ойуунускай «Кыыыл ойуунун» саха театрыгар туруоруу туһунан кэпсэтии	Пластинка истии быһаарыы
№9 29.10	1	Ойуун уобараһа уус-уран литература5а костуутэ	Ойуун уобараһа уус-уран литература5а костуутэ: Чачыгыр Таас ойуун, хаас ойуун, Испэрдиэн ойуун, кыһал5а ойуун уо.д.а.	н/п. «Кыра кыталык.» Иван Гоголев-Кындыл
№10 12.11	1	Хатылааһын	Ойуун итэ5элэ.	п/у «Ойуун-бу кимий?» диспут семинар.

II салаа. Исторической коруу. Уопсайа 2 чаас.				
№11 19.11	1	Исторической коруу Саха сиригэр политесылка ус суһуо5э.	Ссылка норуот культуратын уорэтиигэ. Уорэ5э суох омугу сырдатыыга оруола. Э.К.Лекарской, И.А.Худяков, В.Л.Серошевской, С.В.Ястремской, К.Ф.Троцанской, В.М.Ионов, уо.д.а. научнай улэлэрэ.	н/п Чоркоох музейа Саха сиригэр политесылка ус суһуо5э кинигэ
№12 26.11	1	А.Е.Кулаковской – ученай чинчийээччи.	А.Е.Кулаковской – ученай чинчийээччи. Кини поэзиятыгар саха торут итэ5элин костуутэ.	н/п «Научные труды» кинигэ
III салаа. Саха культурата 20-50 сс.. Уопсайа 3 чаас				
№13 03.12	1	Саха театра	Саха драм/театрын торуттэниитэ 1925. Театр режиссердара биллиилээх артистар: художник Г.М.Туралысов улэтэ..	В.В. Местников, С.А. Григорьев, Д.Ф. Ходулов, П.М. Решетников, Д.А. Слепцова, М.В. Слепцова уо.д.а.
№14 10.12	1	Сахалыы бастакы опералар, балеттар	Сахалыы бастакы опералар, балеттар «Лоокуут уонна Ньургуйун» 1958 «Хотугу сибэкки» 1961 «Сыгый кырынаастыыр» 1962	«Ньуругн Боотур» 1947 Сир симэ5э 1947..
№15 17.12	1	Саха бастакы композитордара, ырыаһыттар.	Саха бастакы композитордара: Ф.Корнилов, М.Жирков. Ырыаһыттар: Марфа Васильева, Тарас Местников, Анна Егорова, Марина Петрова.	Е.Захарова, А.Новгородова-Туйаарыма Куо, Устин Нохсоров.
№16 24.12	1	Хатылаабын.	Саха театра, саха бастакы композитордара, ырыаһыттар.	
II чииппэр. Уопсайа 9 чаас I салаа – 2 чаас, II салаа – 2 чаас. III салаа – 3 чаас. Хатылааһын – 2 чаас.				
III чииппэр. III салаа. Саха культурата 20-50 сс.. Уопсайа 5 чаас				
№17 14.01	2	Бастакы колуонэ самодеятельнай композитордар	Бастакы колуонэ самодеятельнай композитордар Христофор Максимов, Г.Никифоров, Ф.Лобанов уо.д.а. ырыалара.	TV видеопоказ. Христофор Максимов, Г.Никифоров, Ф.Лобанов ырыалара
№18 21.01				
№19 28.01	1	Саха бастакы художниктара	М.М.Носов, И.В.Попов, П.П.Романов.	Н/П Онноох хаартыскалар
№20 4.02	2	Кырдыабас колуонэ художниктар	Кырдыабас колуонэ художниктар Л.А.Ким, С.Л.Александров уо.д.а.	Н/П Онноох хаартыскалар
№21 11.02				
№22 18.02	1	Хатылааһын	Саха культурата 20-50 сс..	

III чиеппэр. Уопсайа 6 чаас III салаа – 5 чаас. Хатылааһын – 1 чаас.				
IV чиеппэр. III салаа. Саха културата 20-50 сс.. Уопсайа 2 чаас				
№23 25.02	1	Аатырбыт муосчуттар	Аатырбыт муосчуттар Т.В.Аммосов, С.Н.Пестерев, А.П.Попов уо.д.а. улэлэрин билсин.	н/п «Музей изобразительного искусства» Дьокуускай
№24 04.03	1	Саха литературатын уонна искусствотын биечэрдэрэ.	Саха литературатын уонна искусствотын биечэрдэрэ – саха културата сайдытын биир кэрдийс кэмэ..	Н/П Онноох хаартыскалар
IV салаа Хотугу омукар революция иннинээ5и кэмнэ.. Уопсайа 3 чаас				
№25 11.03	1	ЧУКЧАЛАР	Муора, туундара чукчалара. Америка атыһыттар Чукотка5а отон кириилэрэ.	н/п. ЧУКЧАЛАР хаартыскалар
№26 18.03	1	ЧУКЧАЛАР	Чукча итэ5элин уратылары. Ыраахтаа5ы воевода былааһыгар утарылаһы.	п/у таайбараны таайы.
№27 25.03	1	Юкагир суруйааччыта. ТЭККИ ОДУЛОК	Юкагир суруйааччыта. ТЭККИ ОДУЛОК	«Улахан Имтеургин оло5о» - юкагир норуота ааспыт кэмин кордорор сэһэн.
№28 08.04	1	Хатылааһын	Хотугу омукар революция иннинээ5и кэмнэ	Тэки Одулок
IV чиеппэр. Уопсайа 6 чаас III салаа – 2 чаас, IV салаа – 3 чаас. Хатылааһын – 1 чаас.				
IV салаа. Хотугу омукар революция иннинээ5и кэмнэ.. Уопсайа 3 чаас				
№29 15.04 №30 22.04 №31 29.04	3	Хотугу Азия торут нуруоттара	Хотугу Азия торут нуруоттара: эбээннэр, эбэнкилэр, чукчалар. Хантан кэлбиттэрэ, олохторо угэстэрэ, дьарыктара.	н/п видеопоказ, интернет ресурсалар .
№ 32 6.05	1	Хатылааһын	Хотугу омукар революция иннинээ5и кэмнэ	Бэйэ талан ылбыт жанрыгар айымныы суруйуу.
№33 13.05 20.05	2	Хатылааһын	Сыл устата барбыты хатылааһын.	п/у Ойдобунньук альбом оноруу
№34 20.05	1	Тумук уруок.	5-9 кылааска барбыты хатылааһын. Тумук таһаары	
Уопсайа 7 чаас IV салаа – 3 чаас. Хатылааһын – 2 чаас. Тумук – 1 чаас.				
Ол иһигэр: Кириин – 1 чаас. I салаа – 7 чаас.				
9 кылаас. Уопсайа 35 чаас. II салаа – 2 чаас. III салаа – 10 чаас.				

IV салаа – 6 чаас.
Хатылаабын – 7 чаас.
Түмүк - 1 чаас

И.Г. Баишев, Р.И. Бравина, Т.И. Петрова.
« Саха сириг торут омуктарын культурата» 5-11 кылааска
Сахалыгы оскуола программата .Дь. 1992.СР Үөрэ5ин министерствота

10 кылаас.

Нэдиэлэ5э 1 чаас.

Ол иһигэр:

Кирири – 1 чаас.

2016-17 үөрэх сыла. Уопсайа 35 чаас.

I салаа – 16 чаас.

III салаа – 4 чаас

II салаа – 7 чаас.

Хатылааһын – 4 чаас.

Түмүк - 2 чаас.

№ күнэ	чаас	тиэмэтэ	Уруок үөрэтэр сыла	п/ү, ды/ү,к/ү.
№1 3.09	1	Кирири уруок.	Бэйэ культурагыттан сабалаан атын омул культурагытын билии.	Культура ойдобулэ.
I салаа Саха итэбэлэ, сир-туом угэстэр Уопсайа 5 чаас.				
№2 10.09	3	1 тема. Сахалыы дыиэ кэргэн	Сахалыы дыиэ кэргэн. Саха ыла, дыиэ кэргэн ахсаана. Дыиэлээх тойон, аба тойон. Дьахтар балаһыанньата. Кийииттиир, Бас дьахтар. Уруу аймах аата-суола. Өһүк хаан уруу. Тастын аймах.	Попова М.А. Саха торут культурата III чааһа 3стр- 19 стр. п/у «Дыиэлээх тойон, аба тойон. Дьахтар балаһыанньата» АһаБас кэпсэтии.
№3 17.09				
№4 24.09				
№5 1.10	2	2 тема. Ыл буолуу.	Ыл буолуу. Кыыс-уол анала. Кэргэн ылыы былыргы угэстэр: суорумньу, халыын, сулуу, энньэ. Унуох атастабыы.	Кийиит кыһы курэтии. Экзокамия – хаан булкуһуутун бобуу.
№6 8.10				
№7 15.10	1	Хатылааһын	Сахалыы дыиэ кэргэн Ыл буолуу.	
I чииппэр. Уопсайа 7 чаас Кирири 1 чаас. I салаа – 5 чаас. Хатылааһын – 1 чаас.				
II чииппэр. I салаа Саха итэбэлэ, сир-туом угэстэр Уопсайа 9 чаас.				
№ 8 22.10	1	Кэргэн ылар саас ыал буолуу сирэ туома.	Ыйыттарыы коруу кэргэн кэпсэтии кутуоттээһин Бэргэһэлэнии суктуу.	н/п видеопоказ «Орто дойду»
№ 9 29.10	2	Уруу.	Уол кийиит танаа, кутуот кэһиитэ. Тустаах тунур тустаах ходобой (тустаахтар, тунурэттер, ходобойдор). Ийэ буолааччы (сизтээччи) Уруу сирэ-туома Кийиит сэргэтэ. Уруу алгыстара.	Уруу сирэ-туома: сизл баайар уот уксар(уот сардах). Хары халсыһыта, уот оттуу хааһа хостооһуна.
№10 12.11				
№11 19.11	1	3 тема. Обо торооһунэ.	Торуох кордоһор угэстэр: Айыһыт тардар. Оруктаах мас, Хотой Айыттан кордоһуу. Ыарахан дьахтар тутуһар сирэ.	н/п видеопоказ «Орто дойду» Обо торооһунэ.
№12 26.11	1	Обо торооһунун сирэ-туома.	Обо торооһунун сирэ-туома. Айыһыкка тэһиин тутуу. Обо малааһына. Айыһыт аһа. Айыһыты атаарыы. Обону уйаба угуу.	н/п видеопоказ «Орто дойду» Айыһыты атаарыы..

№13 03.12	1	О5ону сахалы иитии угэстэр.	Улэ5э сыһыарыы, идэ5э уьуйуу, ой-санаа угуу. Киһи аналын, олох суолтатын ойдотуу. О5ону иитии сурун ньымалара.	Сахалыы оонньуулардар. Эти хааны эрчийии. Бэйэ холобура харыстаабын уо.д.а.
№14 10.12 №15 17.12	3	4 тема. Олбуту комуу сирэ-туома.	Олуу тордо, быата, суола, сирэ (ол дойду) диэн ойдобуллэр. Олбуту тihэх, суолугар атаарыы тэрийии. Киибэс. Өһүк (олунньук) танас. Олбуттээхтэр (кирдээх дьон) тутуһар сирдэрэ, бобуулар. Олбуту комуу сирэ-туома. Кыра о5ону, уонна саабын сиппит дьону, остоох саабын сиппит кырдыабы колонуу, ойуун кырыылаах: комуу.	н/п Бравина Р.И. «Олох уонна олуу». Хоолдьуга. Арчы. Кулуттаах, аттаах комуу. Дьааһык кизьэ кут араарыы.
№ 16 24.12		Хатылааһын	Олбуту комуу сирэ-туома.	
II чииппэр. Уопсайа 9 чаас I салаа – 8 чаас. Хатылааһын 1 чаас.				
III чииппэр. I салаа Саха итэ5элэ, сир-туом угэстэр. (Уопсайа 3 чаас.)				
№17 14.01	1	Олбуту комуу сирэ-туома.	Олбуту кэриэстээбин. Уору туктуйэ5э хаайыы.»	Кэритии.
№18 21.01	1	Сахалыы унуох тутуу.	Сахалыы унуох тутуу. ийэ мас, тас мас (тэбиэх), иин, унуох эргиирэ	Аранастааһын уматыы сиргэ кистээһин
№19 28.01	1	5 тема А5а-ийэ ууһа	А5а-ийэ ууһа. А5а-ийэ ууһун аал-луук мабын оноруу.	п/у Тылдьыт оностуу. Му Heritage сайтка үлэлииргэ холонуу.
№20 04.02	1	Хатылааһын	А5а-ийэ ууһа	«Торду ууһу умнуу-кубарыйан хаалар сибэккигэ кубулуйуу» (диспут)
II салаа Саха сиригэр уорэх –билии тар5аныыта. Уопсайа 2 чаас.				
№21 11.02 №22 18.02	2	4 тема . Саха интеллигенцията .	Саха сиригэр уорэх-билии тар5аныыта. Саха интеллигенцията. Бастакы колуонэ уорэхтээхтэрэ. В.В.Никифоров, Г.В.Ксенофонов, П.В.Ксенофонов, А.А.Широких, А.Е.Кулаковская, А.И.Софронов, К.О.Гаврилов, В.Н.Леонтьев, Р.И.Оросин, П.И.Оросин, Е.Н.Донской (1-2), Г.В.Байшев – Алтан Сарын, А.Ф.Бояров, И.Е.Слепцов – Арбита, А.А.Иванов – Кундэ уо.д.а.	Айар үлэлэрэ. Дьылбалара.
III чииппэр. Уопсайа 6 чаас I салаа – 3 чаас. II салаа – 2 чаас.				

Хатылааһын – 1 чаас.				
IV чиеппэр. II салаа. Саха сиригэр уорэх билии тарбаныыта.. Уопсайа 5 чаас.				
№23 25.02	1	1 тема Саха оскуолата.	Сев/оскуола сайдыыта. Бастакы кэмэ. 1-2 суьуох оскуола. Предметтэри сахалыы уорэтии (коренизация). Ликбез-улахан дьону уорэтии.	С.А.Новгородов алфавита. Учебниктары тылбаастаабын.
№24 04.03	1	Сэрии кэнниттэн уопсай орто уорэхтээһиннэ киирии.	Сэрии кэнниттэн уопсай орто уорэхтээһиннэ киирии. Предметтэри нууччалыы уорэтиигэ коьуу 1963. Норуокка биллибит учууталлар Н.В.Егоров, соц.улэ геройа Г.Е.Бессонов, народной учуутал М.А.Алексеев уо.д.а.	п/у Оройуон нэһилиэк кырдьабас учууталлара. (иһитиннэрии бэлэмнээһин)
№25 11.03 №26 18.03	2	2 тема Анал уорэх тэрилтэлэрэ.	Анал уорэх тэрилтэлэрэ. Уорэнии усулуобуйалара. Саха сиригэр урдук уорэх сайдыыта. 1934 с. пед.институт 1957 университет, 1990 тыа хаьаайыстыбатын института. Саха сиригэр научнай тэрилтэлэрэ.	Педагог, медиц., худож. Училище ОПТУ-лар....., колледж. Аныгы идэлэр .проф-ориент. Улэ.
№27 25.03	1	4 тема . Саха интеллигенцията	Саха бодон ученайдара С.И.Боло, Г.УЭргис, Л.Н.Харитонов, Г.П.Башарин, А.Е.Мординов уо.д.а.	н/п онноох хаартыскалар
IV чиеппэр. Уопсайа 5 чаас II салаа – 5 чаас.				
III салаа. Хотугу омуктар революция кэннинээби олохторо. Уопсайа 4 чаас.				
№28 8.04	1	1 тема . Сырдык сабахтар.	Революция бастакы сылларыгар тахсыбыт культурнай уларыйылар. Хотугу дойду комитет. Р.И.Шадрин олоьо уонна улэтэ. Учениктары эбээннии тылбаастаан уорэтии.	Учениктары эбээннии тылбаастаан уорэтии суолтата
№29 15.04	1	Унук хотугу дойдуну «Оро тардыы».	Боһулуоктээһин, бодонсутуу содуллара. Национальной оройуоннары эһии, «кэскилэ суох» сэлиэннэьэлэр. Репресия сыллара. Хотугу надбавка. Кэлин нэһилиэннэь элбээһинэ. Нууччатымсыйыы охсуута. Торут идэттэн тэһии, торообут тылы умнуу. «А5ыйах ахсааннаах» омукка кубулуйуу тыйыс дьылбата.	«А5ыйах ахсааннаах» омукка кубулуйуу тыйыс дьылбата.

№30 22.04	1	Н.Старабукин – эбээн литератураны торутгээчи	Н.Старабукин – эбээн литератураны торутгээчи. Автор уоскээбит эйгэтэ. Хаайы курээин, тонон олуу.	Поэт тус бэйэтин олобо.
№31 29.04	1	Тэки Одулок	Тэки Одулок «Нэ крайнем севере» Юкагир булчуттарын олобо. Репресия.	Тэки Одулок тус бэйэтин олобо.
№32 6.05	1	Хатылааһын	Хотугу омуртар революция кэннинээби олохторо	Видеопокан. Таһаһыттар куннэрэ.
№33 13.05 №34 20.05 27.05	3	Тумук таһаары.	10 кылааска барбыты хатылааһын. Тумук таһаары	Оскуола историятыгар альбом онорууга комо.
Уопсайа 8 чаас III салаа – 4 чаас. Хатылааһын – 1 чаас. Тумук – 2 чаас.				
Ол иһигэр: Кирии – 1 чаас. I салаа – 16 чаас. 10 кылаас. Уопсайа 35 чаас. II салаа – 7 чаас. III салаа – 4 чаас. Хатылааһын – 4 чаас. Тумук – 2 чаас				

И.Г. Баишев, Р.И. Бравина, Т.И. Петрова.

«Саха сириҥ торут умуктарыҥ култура» 5-11 кылааска
Сахалы оскуола программата .Дь. 1992.СР Үорэбин министерствота

11 кылаас.

Нэдиэлэбэ 1 чаас.

Ол иһигэр:

Ол иБигэр: Кириин - 1

2016-17 үөрэх сыла. Уопсайа 33 чаас.

I салаа – 13 чаас. II салаа - 5чаас,

III салаа- 8 чаас

Хатылааһын – 5 чаас. Түмүк - 1 чаас

№ күнэ	чаас	тиэмэтэ	Уруок үөрэтэр сыала	п/ү, дь/ү,к/ү.
№1 08.09	1	Кириин уруок. Культура, Культуролог ия	Культура сурун ойдобулэ, арааһа, суолтата. Культурология-историята, мифологията, науката, культураата.	п/у Торут культура-норуот олобун тутула . аһаҕас кэпсэтии.
№2 15.09	1	Саха философията	Философия, панпсихизм, гиллозоизм, Анимизм, пантеизм ойдобуллэрэ	Попова М.А. «Торут культураҕа ыйынньык» Дьокуускай 2002. Стр 13
№3 22.09	1	Саха итэҕэлэ	Саха итэҕэлэ: Магия. фетишизм, Шаманизм, анимизм, язычество, космогония, космология.	Попова М.А. «Торут культураҕа ыйынньык» Дьокуускай 2002. Стр 14
№4 29.09	1	Айыы уорэҕэ	Айыы уорэҕин киэбэ-тордо, суолтата, кыаҕа, туһаныта, ис хоһооно.	п/у Үс кут ойдобулун кылаас иһинэн ырытыы.
№5 06.10	1	Этногенез	Саха нуруотун тордо-ууһа (этногенез). Г.В. Ксенофонов. С.А. Токарев	Попова М.А. «Торут культураҕа ыйынньык» Дьокуускай 2002. стр 19.
№6 13.10	1	Этногенез	Саха нуруотун тордо-ууһа (этногенез)-.А. П. Окладников. С.И. Николаев –Сомоҕотто А. И Гоголев, Г.В. Попов.	Попова М.А. «Торут культураҕа ыйынньык» Дьокуускай 2002. стр 20.
№7 20.10	1	Этногенез	Саха нуруотун тордо-ууһа (этногенез)-. А. И Гоголев, Г.В. Попов.	Попова М.А. «Торут культураҕа ыйынньык» Дьокуускай 2002. стр 20.
№8 27.10	1	Хатылааһын	Саха философията, Айыы уорэҕэ, Этногенез.	Попова М.А. «Торут культураҕа ыйынньык» Дьокуускай 2002. стр 9-20.

I чииппэр.

Уопсайа 8 чаас Кириин 1 чаас.

I салаа – 6 чаас. Хатылааһын – 1 чаас.

II чииппэр.

№9 10.11	1	Пассионарность теорията	Лев Николаевич Гумилев. Пассионарность теорията.	п/у Комбинированнай уруок Web страница оноруу.
№10 17.11	1	Саха сириин торут олохтоох омуктарын уопсай характеристикалара	Саха сириин торут олохтоох омуктарын уопсай ахсааннара, тылларын болобо, дьарыктара.	п/у. Интернет ресурсаларга билинни куннэҕи кордоруулэри коруу, тэннээһин.
№11 24.11	1	Сир-туом угэстэр. Ыһыах уорэтии кылгас историята	Ыһыаҕы уорэтии историята. Страенберг, Мессершмид, Яков Линденау, Миддендорф,	п/у. Интернет ресурсаларга чиничийээччилэр

			Бестужев-Марлинской уо.д.а	олохторо, улэлэрэ..
№12 1.12	1	Сизэр-туом угэстэр. Ыһыах коруннэрэ.	Ыһыах коруннэрэ. Оконхобо хоһуллар ыһыахтар коруннэрэ, билини чинчийээччилэр ыһыах коруннэрин араарыылара.	н/п. Илин Энэргэ ыытыллыбыт 1890 сыллаахха ыытыллыбыт ыһыах хаартыскалара.
№13 08.12	1	Сизэр-туом угэстэр. Ыһыах тэрээһинэ	Ыһыах тэрээһинэ. Туһулгэ, сэргэ туруоруута, чэчир-салама анньыы, ыһыах иһиттэрэ	н/п. Хаартыскалар. Сунтаар, Таатта, Халыма ыһыахтара.
№14 15.12	1	Сизэр-туом угэстэр. Ыһыах сизэрэ-туома	Олонхо, уһуйээн, источниктарга суруллар ыһыахтар оонньуулара.	ТВ ыһыах сизэрэ туома аныгы бириэмэбэ.
№15 22.12	1	Сизэр-туом угэстэр. Ыһыах алгыһа	Ыһыах алгыһа. 1737 сыл ыам ыйын 31 күнэ Яков Линденау. 1868 Иван Алексеевич Худяков «Краткое описание Верхоянского округа» 1890 с. Мэнэ Ханалас Илья Бугаев....	Яков Линденау «Описание народов Сибири»Магадан 1983, «Билии- коруу» сурунаал 1996 №1 29-32 стр..
№16 12.01	1	Хатылааһын	Сизэр-туом угэстэр. Ыһыах	Аныгы ыһыах сизэрэ- туома. Аһаҕас кэпсэтии.

II чииппэр.

Уопсайа 8 чаас I салаа – 7 чаас.

Хатылааһын – 1 чаас.

III чииппэр.

II салаа

Саха итэбэлэ атын итэбэллэр ортолоругар.. Уопсайа 5 чаас.

№17 19.01	1	Араас культуралар хардарыта сабыдыаллара	Саха билини культуратыгар угэс буолбут уонна уонна сана киирбит элеменнэр.	п/у Араас культуралар сабыдыаллара. диспут.
№18 26.01	1	Христианство	Саха сиригэр тарбаныыта, Христианствоны ылыныы учугэй уонна кулук оруттэрэ. «Ветхий завет», «Евангелие», «Талмуд»	Интернет Википедия Христианство.
№19 02.02	1	Буддизм	Буддизм саха итэбэлигэр маарынныыр оруттэрэ. Айылбаны тыыннаан-иччилээн кордоруу, ус кут, аньыы, сэт, кылы- суолу танара туттуу. Будда олобо.	Интернет Википедия Буддизм.
№20 09.02	1	Ислам	Ислам Азия былыргы омуктарын языческой итэбэллэрин кытта уруулуу оруттэрэ..	Интернет Википедия Ислам.
№21 16.02	1	Ойуун итэбэлэ	Ойуун уорэбэр норуот философията, талана. Ой-санаа оттунэн сайдыыта, ураты исторической суола-иһэ. Олобун эйгэтэ. Тыла-оһо, итэбэлэ.	Попова М.А. «Т.К.Ы.» Дьокуускай 2002. Стр 18
№22 23.02	1	Хатылааһын	Саха итэбэлэ атын итэбэллэр ортолоругар	Википедия интернет

III чииппэр.

Уопсайа 6 чаас II салаа – 5 чаас. Хатылааһын – 1 чаас.

IV чииппэр.

III салаа

Культура искусство хардарыта байыыта.. Уопсайа 5 чаас.

№23 02.03	1	Нуучча культууратын ылыныны бастакы кэрдийнэ.	Олох дьаһах, туттар тэрил, танас-сап. Аһылык, уорэх, литература, наука, искусство эйгэтигэр нуучча культуратын утуо сабыдыала.	Схаа театрын сценатыгар Д.Фонвизин,Н.В. Гоголь, А.Н. островской, А.М. Горькай о.д.а..
№24 09.03	2	Атын норуоттар культуураларын кытта сибээс.	Биһиги дойдубут атын норуоттарынын айымньылары Саха театрыгар:Чингиз айтматов «Ийэ хонуута», «Хаарыан хампа куох кытылым», М.Карим «Ый олортоунугэр» о.д.а.	п/у. Интернет википедия Чингиз айтматов, Мустай Карим олохторо, айымньылары.
№25 16.03			А.С. Борисов салалтатынан саха театра Киргизияҕа, Грузияҕа о.д.а.республикаларга гастролга сылдыыта	А.С. Борисов Москваҕа В. Распутин «Матераллыын бырастыылаһыы» диэн спектаклын туруоруута.
№26 23.03	2	Арҕаанны культураны кытта билсидиини.	Саха театра В Шекспир «Отелло», «Ромео Джульетто», Ф. Шиллер «Таптал уонна Уодаһын», Ж. Б Мольер «Скапен албастара», Б Брехт «Сычуань утуо киһитэ» айымньыларын туруоруута.	п/у. Интернет википедия В. Шекспир, Ф. Шиллер, Ж.Б. Мольер, Б Брехт олохторо, айымньылары.
№27 06.04			Музыкальной театрға «Жизель», «Баядерка» о.д.а. туруоруута.	Опера уонна балет найиональной театрын бастакы хардыылары
№28 13.04	1	Хатылааһын	Культура искусство хардарыта байыыта.	
IV чиэппэр.				
Уопсайа 6 чаас III салаа – 5 чаас. Хатылааһын – 1 чаас.				
III салаа				
Культура искусство хардарыта байыыта.. Уопсайа 3 чаас.				
№29 20.04	2	Саха культурата, искусствота кыраныысса таһыгар тахсыыта	А.П. Лыткина Варшаваҕа ыччат аан дойдутааһы фестивалыгар (1955), Е.А. Степанова Лаос, Камбоджа, Индия сценатыгар (1967), А.Ильина -Дмитриева Прагаҕа уонна Мюнхенна аан дойдутааһы куонкурустарга, Н. Чигирева, А. Борисова кыраныысса таһыгар ситиһиилэрэ.	В.А. Шадрин саха искусствотын омуку дойдуларыгар билиһиннэриигэ утуотэ оното.
№30 27.04				Саха театра Мексикаҕа, Финляндияҕа, Германияҕа, Норвегияҕа, АХШ гастролга сылдыыта
№31 04.05	1	Омуку культуратын кэлтэй утуктуу хобдох тумуктэрэ.	Бэйэ культуратын койготутуу, сутэриин. Айыытан танараттан тэйэн, сизэр майгы дьудьэиитигэр кэлии,буортулаах	п/у аһаһас кэпсэтии буортулаах дьаллыктарга эдэр ыччат сулулуутун хобдох тумуктэрэ,

			дбаллыктарга нэһилиэнньэ киэн араната сутуллаута.	ону туоратар суоллар.
№32 11.05	1	Хатылааһын	Культура искусство хардарыта байыыта.	
№33 18.05 25.05	2	Тумук уроук.	5 кылаастан 11 кылааска диэри барбыты хатылааһын. Тумук таһаарыы	
Уопсайа 5 чаас III салаа – 3 чаас. Хатылааһын – 1 чаас. Тумук – 1 чаас.				
Уопсайа 34 чаас. Ол иҕигэр: I салаа – 13 чаас. III салаа – 8 чаас.				
11 кылаас II салаа – 5 чаас. Хатылааһын – 5 чаас.				
Түмүк - 1 чаас Киирии - 1				